

GYÖRGY BENYIK

THE NEW TESTAMENT FORMS PART OF HELLENISTIC LITERATURE – BUT HOW?

The question is astonishing. On the one hand, the documents of the Greek New Testament were born at a time when Hellenistic literature was flourishing. On the other hand, these records are commonly referred to as pagan, which are perhaps regarded to be atheist writings by readers who are not preoccupied with this historical era. Furthermore, the New Testament is considered to be written through revelation, as opposed to the works of Hellenistic literature. It is also less well-known that in the Hellenistic era, by those who were neither Christians nor Jews, Homer's works were regarded just as respectable as the Torah by Jews or the Gospels by Christians. In the early Christian era, the relationship between the two literatures was known and as early as in the era of the apostate Emperor of Iulian, Christianity was regarded to be a movement that was threatening Hellenistic literature. Nietzsche regarded Christianity as the destroyer of the Greek ideals. Bruno Bauer, a friend of Karl Marx, intended to prove that Christianity had been born from Hellenistic literature. Udo Schnelle, through the creation of the Neuer Wettstein text collection, and Klaus Berger, through his own collection of texts and through establishing the categories of similarity and difference, have shed a new light on this research.

NÁNDOR BIRHER

ZWEI BEISPIELE FÜR SOZIALE ERNEUERUNG: W. E. VON KETTELER UND HAMVAS BÉLA

Im folgenden Artikel skizzieren wir anstelle der thematischen Analyse, das Porträt zweier moderner Menschen, die darauf hingewiesen haben, was der effektive Weg zur Erneuerung sein könnte, in einer Zeit, in der Nachhaltigkeit nicht mehr eine soziale, sondern auch eine umweltbezogene Tatsache ist. Es ist wahr, dass die Welt, in der Zeit unserer Autoren, das vorgezeigte Beispiel nicht einmal bemerkt hat. In der Tat kann es jedoch nie zu spät sein. Von Ketteler kann man die Bedeutung der Moral und von Hamvas die Bedeutung der Verantwortung lernen.

PÁL BOLBERITZ

THE THEOLOGY OF FERENC GÁL

Ferenc Gál was one of the outstanding Catholic theologian in the second half of the 20th century who approached the goal with great emphasis, besides his far-fledges works in theology, that the latest results of theology be accessible for a wider range of those interested. He played a significant role in the most recent Hungarian translation and editing of the Holy Script. Further on, a significant part of the theological articles of the Catholic Lexicon is the results of his work. He knew the theological streams of his period very well but he never joined any extremities but he followed the principle of contemplating progression. With the early application of the salvation-related methodology he not only preceded his contemporaries in Hungary but in an international perspective as well.

He intended to create a theology based on equilibrium and without exaggerations. The translation of the work written on Saint Trinity written by Saint Augustine indicates how excellently he knew the patristic tradition part from contemporary theology. This balanced mindset was typical of his relationship to faith and the opposite of mind: according to him these cannot be regarded in the opposition to one another because there is only one single truth existing. Ferenc Gál, while bringing the latest results of European Christian theology close to his country, he always remained a Hungarian theologian. He contributed to a great extent to the creation of modern Hungarian theological phraseology and to its dissemination, thus he set an example to the following generation.

GÁBOR CZAGÁNY

GLOBALISATION PHENOMENA IN THE OLD TESTAMENT DURING HELLENISTIC TIMES

In this article we investigate some characteristics of cultural history of Israel (Judea) in the age of Hellenism. After Alexander the Great's invasion of Persian Empire in 330 BC and its disintegration shortly after, the Hellenistic kingdoms were established throughout south-west Asia and north-east Africa. The Hellenistic period was characterized by a new wave of Greek colonization which established Greek cities and kingdoms in the Near East. This period also saw the rise of a Hellenistic Judaism which first developed among the Jewish and then spread to Judea. This article summarizes the most important aspects of one of the earliest globalisation.

ANTAL HÁMORI

PROTECTION OF HUMAN LIFE IN THE TEACHING OF THE CATHOLIC CHURCH

In this study after the introduction the following topics are discussed: 1. protection of human life and dignity before birth, prohibition of induced abortion: a) special procedures referring to human reproduction, b) genetic manipulation, c) sterilization; 2. protection of the life and dignity of dying, ill persons: a) rejection of “*euthanasia*” and excessive medicine, b) anti-life character of drug consumption, c) unacceptance of suicide and cooperation in suicide.

Based on the above it can be established that the protection of life and respect of the dignity of an unborn child and the dying, ill people receive significant attention in the manifestations of the Church’s Magisterium: for example in the words of the Second Vatican Council, and according to the Codex Iuris Canonici of year 1983 ordering serious punishment by the church for abortion in the Canon 1398 with testifying power, in the declarations of the Congregation for the Doctrine of the Faith starting with *Iura et bona, Donum vitae, Dignitas personae*, in the Catechism of the Catholic Church and in the Encyclical Letter *Evangelium vitae* addressed by the supreme pontiff Pope John Paul II.

The author offers with lots of love the content drafted in his work for the dignified life, eternal life, physical and mental health, peace and happiness of all defenceless, vulnerable, to be born and dying, sick and suffering people, namely every person from the moment of conception. The author hopes that he can provide the people with some help to face the challenges threatening human life and a solidarity-based answer opting for Life, which can be given to the complex issue of suffering that protects human life and dignity from the moment of conception to natural death.

ANTAL HÁMORI

HOSPITALITY AND ETHICS, IN THE REFLECTION OF LOVE, LOVE OF NEIGHBOUR, HOSPITABILITY AND CARDINAL VIRTUES

To the Honour of Dr. Kádas Lajos, Celebrating his 70th birthday

This study explains in a theological context – following the lines of live, love of neighbour, hospitality and cardinal values, by discussing the guest-host relation – that also hospitality is about the dignity and happiness of the human being, about its true and eternal asset, namely that we can live a truly peaceful, calm life.

In order to achieve the above, we have to see that economy is there for the human beings, for the happiness and fulfilment of human beings, furthermore in the relation of the human being and profit the goal is the human being and the tool is the profit. If we lose sight of this and we turn the tool into a goal, we are on the wrong path. The economic activity has to be performed within the borders of the moral order. The economic development always has to be aimed at universally to the benefit of the human beings, also with respect to hospitality. The Earth's resources were gifted to everyone without exception, namely to the entire humanity, so that everyone uses them for their subsistence and for the fulfilment of their individuality. The order of things has to be tailored to the order of persons and not *vica versa*.

ENDRE HORVÁTH

DAS WACHSTUM DER KIRCHE ALS AUSDRUCK DER ESCHATOLOGISCHEN SPANNUNG IM EPHESEBRIEF

Der Artikel erforscht die Lehre des Epheserbriefs über das Wachstum der Kirche. In der Darstellung dieser theologischen Idee des Eph findet man aber zwei untereinander nicht völlig vereinbare Gesichtspunkte.

Der Autor des Briefes erachtet, dass in der Kirche – aufgrund ihrer *“organischen”* Einheit (*“Leib”*) mit ihrem Haupt, dem verherrlichten Christus – die Christus-herrschaft schon jetzt erfahrbare Wirklichkeit ist, im Unterschied zu der Welt, in der die Durchsetzung dieser Herrschaft noch nicht aussteht. Obwohl Eph das genaue Verhältnis zwischen der Kirche und des Kosmos nicht präzisiert, doch schließt das Wachstum der Kirche eine Rolle der Verbreitung der Christus-herrschaft ein. Weil nach Eph das Endziel des Heilsplans Gottes *“alles im Himmel und auf Erden in Christus als Haupt zu vereinigen”* (1,10) ist, sollte die Wirkung des Wachstums der Kirche gleichsam als Vereinigung beschrieben werden. Dieses Wachstum besagt deshalb vor allem qualitatives Wachstum, schließt aber die quantitative nicht aus.

Doch an der Stelle des Eph, wo ausdrücklich über ein Wachstum der Kirche gesprochen wird, finden wir eine gewisse Verschiebung des Schwerpunkts: in der Perikope Eph 4,1–16 erscheint das Wachstum der Kirche ausschließlich als qualitatives Wachstum. Die Kirche soll sich immer tiefer in Christus, ihrem Haupt einwurzeln, und während dieses ständig vorangehenden Prozesses bekommt sie Anteil an der Fülle Christi. In einem gewissen Widerspruch mit Eph 1,22, nach dem die Kirche *“Leib und Fülle dessen [Christi] ist, der alles in allem erfüllt”*, – soll die Kirche *“die Fülle nach dem Vollmass Christi”* erstreben und in diesem Sinne *“wachsen”*. Auf diese Weise wird aber die eschatologische Spannung in der Kirche selbst überlagert, weil durch ihr Wachsen die Fülle des verherrlichten Christus erfahrbar sein wird.

JÓZSEF KOVÁCS

PRACTICAL EXPERIENCE ON THE RENEWED MARITAL PROCES

Practical experience on the renewed marital proces. The new marital procedural law that has been renewed by Pope Francis has facilitated the acceleration of marital litigations. The Holy Father made it possible that the bishop may deliver the verdict in cases where the marriage seems to be definitely invalid on condition that both parties request so. At the same time he made first instance verdicts executable in case the defender of the bond or the parties do not appeal. It facilitates the acceleration of the litigations to a great extent if the bishop arranges for the filling up of the diocesan tribunals with the proper persons. A lot depends on the judicial vicar and the notary who have insight on the advancement of the cases. Deadlines must be kept strictly. If someone or something is blocking the advancement of the case, the burden shall be immediately averted because the beatitude of the souls must come first in the Church. Pope Francis wished to strengthen this original intention of the Church with his *motu proprio Mitis iudex*.

GÁBOR KOZMA – IMRE LIPCSEI – ISTVÁN THÉKES

THE CORRELATIONS OF STUDENT AND TEACHER MOBILITIES IN THE INTERNATIONALIZATION PRACTICE OF GÁL FERENC COLLEGE

Hungarian higher education (HE) must face the following challenges amidst intensive social and economic changes: 1) the globalization of the HE market since a worldwide competition has started to attract foreign students, 2) joining the European HE field, and 3) a demographic decrease.

Internationalization of HE is the most recent and the fastest growing trend in HE. Gál Ferenc College (GFC) is an active participant of the processes of internationalization. In the 2017/2018 academic year, several of GFC's colleagues took part in international teaching mobility. The main goal of our empirical research was to find an answer to the following question: How does the experience of GFC's teachers' international mobility affect student mobility?

We used a mixed method approach. In our quantitative research, we developed and piloted a 15-item Likert-scale questionnaire focusing on the influence of teachers' impact on student mobility. In our qualitative research, we applied a deep interview format for focus groups. Focus groups were formed in all of our four faculties of students, teachers, coordinators, and management. Based on the data procured

in the deep interviews, a C-SWOT analysis was conducted to reveal the strength and limitations of our internationalization activities.

We phrased the main hypothesis as follows: The ERASMUS+ mobility experience of GFC teachers affects student mobility.

In the four faculties, altogether 65 teachers filled in the online questionnaire. The focus groups interviews had 15 participating students and 14 participating teachers.

I was found that the positive experience of teachers significantly affects students' mobility. As a result of the C-SWOT analysis it was pointed out that one of the strengths of internationalization is the cooperation between teachers and students; however several weaknesses were also touched upon; e.g., the low level of foreign language knowledge of teachers and students. A profound analysis of the interaction of teacher and student attitudes is elaborated on in the study.

KUMINETZ GÉZA

MEGFONTOLÁSOK A JÓ ÉS A ROSSZ VEZETŐ SZEMÉLYISÉGJEGYEIRŐL

Tanulmányunk tulajdonképpen egy kis vezetőképzési kurzus, melyben néhány neves szerző vezetéseméleti és/vagy inkább csak praktikus gondolatait ismertettük és értékeltük. Az egyes modellek vagy elgondolások, reflexiók egymást részben magukba foglalják, részben új dimenziót jeleznek. A már kifejtett megfontolást is újabb szemponttal egészítik ki. Mindegyik modellalkotó esetében közös vonás a személyiség sajátos minősége. Ezt a jellembeli minőséget pedig főleg a Simon Sinek által körvonalazott felsőbb hatalomba, elvbe, Istenbe vetett hit alapozza meg. Ez a kulcsa ugyanis a jó vezetésnek. A szakmát meg lehet menet közben is tanulni, ám érzelmileg labilis, erkölcsi és vallási tudatát tekintve kiskorú és primitív személyiségeken a legprofibb szakmai felkészítés, a legjobb példa, a legnagyobb intellektuális képességek sem segítenek. Vagyis óhatatlanul elkövetik a vezetők első hibáját (ez itt az ősbűn!), a felsőbbrendű hozzáállást, amit követnek törvénytelen gyermekei, a további kilenc (vagy ki tudja, hány?), hogy Hans Finzel fejtegetéseire utaljunk. Így a vezetésből (kormányzásból) pusztá irányítás lesz, ami megmérgezi közvetlenül a munkahelyi légkört, távolabbról pedig diszkriminálja a Krisztus által indított nagy missziós parancsot is. Végeredményben a jó vezető a rábízottakat egyrészt úgy szolgálja, hogy segíti őket emberi és szakmai kibontakozásukban, emberséges munkakörülményeket biztosítva számukra. Másrészt pedig odafigyel a munka és a vállalkozás (közösség) immanens (egyéni és társadalmi), illetve transzcendens céljaira.

PORVAN IRÉN

EL NEM HÁLT HÁZASSÁG PÁPAI FELBONTÁSA

Két keresztény vagy egy keresztény és egy nem keresztény el nem hált házasságát a pápa megfelelő okból felbonthatja, ha ezt mindkét fél vagy legalább az egyikük kéri (CIC 1142.k.). A „*dispensatio super rato*” eljárási módját az Egyházi Törvénykönyvön kívül külön szentszéki jogszabályok határozzák meg.

A mellékelt írás nem elméleti értekezés, nem az el nem hált házasság pápai felbontásának eljárás módját akarja bemutatni, hanem egy konkrét ügy kapcsán a megyéspüspök szavazatát (*votuma*), amellyel az iratokat felterjeszti a Rota Romanához.

Négy részből áll: I. Tényállás, II. Jogi érvelés, III. A tények feltárása, IV. Konklúzió.

A feldolgozott történetet nagyon röviden így foglalhatjuk össze: A házasság véletlenszerűen ismerkedtek meg, de kezdetben antipatikusak voltak egymásnak. Évekkel későbbi találkozásuk alkalmával a korábbi antipátia szimpátiává alakult, és viszonylag gyorsan házasságot is kötöttek, ám annak elhálására együttélésük ideje alatt soha nem került sor. Az asszony – aki négyéves korában molesztálás áldozata lett –, konzultált pszichológussal, részt vett egy terápián, majd átesett egy nőgyógyászati műtéten is. A felek ezt követően még megpróbálták elhálni a házasságot, de nem jártak sikerrel. Végül, kilenc év együtt töltött idő után elváltak, majd az asszony kérte a Szentatyától házasságuk pápai felbontását.

A jogi rész kifejti az Egyházi Törvénykönyvnek a házasságra vonatkozó tanítását, felsorolja, mely elemek szükségesek, hogy egy házasságot kánonjogi értelemben elháltnak tekintsünk: *erectio, penetratio, eiaculatio in vagina* ; továbbá, hogy az elhálás „ *humano modo* ” történjen, vagyis mindenféle fizikai erőszak nélkül, valamint házastársi érzülettel.

Ahhoz, hogy egy el nem hált házasság pápai felbontását kérjék, az alábbi feltételek szükségesek: 1) a vizsgálatnak tisztáznia kell, hogy valóban elhátatlan a házasság; 2) lelkipásztori szempontból indokolt legyen a felmentés; 3) legalább az egyik vagy mindkét fél kérelme; 4) a felmentés megadása ne okozzon botrányt a hívek körében.

A püspök *votumában* felsorolja az érveket, amelyek bizonyítják, hogy a házasság nincs elhálva. Bizonyíték lehet például egy orvos-szakértői vélemény arról, hogy a nő *virgo intacta* , vagyis érintetlen szűz. Az úgynevezett erkölcsi bizonyítékok közé tartozik például a felek és a tanúk eskü alatt tett vallomása, emellett plébánosi igazolás a vallomást tett személyek szavahihetőségéről. Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy a házasság olyan rövid időt töltöttek együtt, hogy a körülmények nem tették lehetővé az elhálást (pl. hely és idő hiánya). Rendelkezésre állhatnak egyéb tényezők, amelyek alátámaszthatják a házasság elhátatlanságát: például dokumentumok, a körülmények, bizonyítékok összessége. Fontos, hogy ki kell mutatni az elhátatlanság okát is (fizikai ok, pszichés ok stb.).

A püspök szavazatának tartalmaznia kell, hogy eljutott az erkölcsi bizonyosságra abban a tekintetben, hogy a házasság kánonjogi értelemben nincs elhálva; hogy a felmentés megadása lelkipásztori szempontból indokolt (pl. ha felek életközösségének helyreállítására már nincs remény, illetve a jövőben új egyházi házasságot akarnak kötni; valamint, hogy a kegy megadása időszerű, azaz a házasság pápai felbontása nem okoz botrányt a hívek körében).

ATTILA THORDAY

COMMUNICATION OF FAITH

The focus of my present study is the way how we, Christians can share our faith in a most effective way relying on the Church's institutional structure. During the process of sharing our faith through our personal connections are the most important channels. If we let this power of personal features of faith decrease, we might easily get stuck in building ecclesial structures. Therefore, I suggest that our task is to strengthen Church structure mainly to support personal connections in our communities. The purpose of this is to share the joy of faith in a more personal, direct way. We should give space in the Church to strengthen these personal connections in our communities, the purpose of which should be the communication of living faith. I suggest that with the help of God's Spirit we should form the best institution out of the Church, focusing on real needs of people longing for salvation of Christ.

ISTVÁN ZOMBORI

PIUS XI AGAINST THE COMMUNIST THREAT

During his papacy Pope XI (1922–1939) stood out for a long time against communism that was agitating and organizing a growing number of workers in the entire world at that time. Among his statements the "*Quadragesimo Anno*", issued in 1931, is well known, but the most famous is the encyclical "*Divini Redemptoris*", published on 19 March 1937. In this the pope exposes to countries all over the world, where Christianity is persecuted and religious people are murdered. He underlines three regimes: Mexico, Stalin's Soviet Union and Spain during the civil war. The essay reviews the Christian answer proposed by the pope in details. Finally it demonstrates that during the era of Communist dictatorship, between 1945 and 1989, it was forbidden to speak about these sad events and aggression against the Church.